

B2.10 Derechos y obligaciones laborales

- Identificar los componentes salariales y la compensación
- Comprender el tiempo de trabajo, las licencias y la protección social

La comisión	<i>(De commissie)</i>	Pedir la jubilación anticipada	<i>(Vervroegd met pensioen gaan aanvragen)</i>
El comité de empresa	<i>(De ondernemingsraad)</i>	Tener un día libre	<i>(Een vrije dag hebben)</i>
El representante de empresa	<i>(De bedrijfsvertegenwoordiger)</i>	Estar en el periodo de prueba	<i>(In de proeftijd zitten)</i>
La cláusula del convenio colectivo	<i>(De clause van de collectieve arbeidsovereenkomst)</i>	Tener un accidente de trabajo	<i>(Een bedrijfsongeval hebben)</i>
La cotización a la Seguridad Social	<i>(De bijdrage aan de sociale zekerheid)</i>	Estar de baja por paternidad	<i>(Met vaderschapsverlof zijn)</i>
Las dietas	<i>(De dieetvergoedingen)</i>	Prevenir los riesgos laborales	<i>(Arbeidsrisico's voorkomen)</i>
Cobrar una nómina	<i>(Een loonstrook ontvangen)</i>	Estar en huelga	<i>(In staking zijn)</i>
Cobrar una paga extra	<i>(Een extra uitkering ontvangen)</i>	Reivindicar	<i>(Eisen)</i>
Cobrar un anticipo	<i>(Een voorschot ontvangen)</i>	Retirarse	<i>(Met pensioen gaan)</i>
Pedir un anticipo	<i>(Een voorschot aanvragen)</i>		<i>()</i>
Cotizar a la Seguridad Social	<i>(Bijdragen aan de sociale zekerheid)</i>		

1. Scan de QR-code om de video te bekijken, of lees de tekst. (QR: Audio)

Lamentablemente, firmar un **registro de jornada** que no refleja la realidad puede perjudicar al trabajador si desea presentar una **reclamación por horas extraordinarias**. Algunas empresas actúan así para ocultar la situación y *necesariamente* protegerse ante una **Inspección de Trabajo y Seguridad Social**. Conviene llevar un control personal con entradas, salidas y **tiempos de descanso**, porque el juez suele exigir detalles diarios. Además, es clave **recabar pruebas** si los datos oficiales son falsos; y si se firma por miedo, esa firma puede perder validez.

*Helaas kan het ondertekenen van een **werkurenregistratie** die de werkelijkheid niet weergeeft, de werknemer benadelen als hij een **claim voor overuren** wil indienen. Sommige bedrijven handelen zo om de situatie te verbergen en zich noodzakelijkerwijs te beschermen tegen een **Arbeidsinspectie en Sociale Zekerheid**. Het is verstandig om zelf een persoonlijke controle bij te houden met begin- en eindtijden en **rusttijden**, omdat de rechter vaak dagelijkse details eist. Daarnaast is het essentieel om **bewijs te verzamelen** als de officiële gegevens vals zijn; en als er uit angst wordt getekend, kan die handtekening haar geldigheid verliezen.*

- ¿Por qué algunas empresas piden firmar un registro de jornada que no refleja las horas reales?
 - Para aumentar la transparencia interna y mejorar la conciliación
 - Para facilitar al trabajador el cálculo de sus vacaciones
 - Para ocultar la realidad y protegerse ante posibles controles
 - Para justificar subidas salariales vinculadas a la productividad
- ¿Qué medida aumenta las posibilidades de éxito en una reclamación por horas extraordinarias?
 - Pedir a los compañeros que firmen una carta genérica sin fechas
 - Esperar a que la empresa entregue un resumen mensual sin detalles
 - Llevar un registro personal diario con entradas, salidas y descansos
 - Conservar solo los registros oficiales firmados por la empresa

1-c-2-c

2. Grammatica: Evaluatieve bijwoorden: lamentablemente, necesariamente, personalmente...

Deze bijwoorden drukken noodzaak, verplichting, emotie of een persoonlijke waardering van de spreker uit.

Bijwoord	Voorbeeld
Inevitabilmente	Si no cotizas, inevitablemente pierdes la prestación. <i>(Als je geen premies betaalt, verlies je onvermijdelijk de uitkering.)</i>
Necesariamente	La empresa debe, necesariamente , cotizar a la Seguridad Social. <i>(Het bedrijf moet noodzakelijkerwijs bijdragen aan de Sociale Zekerheid.)</i>
Afortunadamente	Afortunadamente , superó el periodo de prueba sin problemas. <i>(Gelukkig heeft hij/zij de proefperiode zonder problemen doorstaan.)</i>
Desgraciadamente	Desgraciadamente , no cobraron la paga extra este mes. <i>(Helaas hebben ze deze maand de extra uitkering niet ontvangen.)</i>
Lamentablemente	No podemos pedir más días libres, lamentablemente . <i>(We kunnen helaas niet om meer vrije dagen vragen.)</i>
Correctamente	La empresa pagó generosamente las horas extra. <i>(Het bedrijf betaalde de overuren ruimhartig.)</i>
Personalmente	Personalmente , prefiero tener flexibilidad de horario. <i>(Persoonlijk geef ik de voorkeur aan flexibele werktijden.)</i>

Bijwoorden veranderen nooit van vorm.

- _____, este mes no podremos abonar la paga extra porque la empresa está en proceso de reorganización. *(Helaas kunnen we deze maand de extra uitkering niet betalen omdat het bedrijf zich in een reorganisatieproces bevindt.)*
 - Lamentable
 - Lamentablemente de
 - Lamentablemente
 - Lamentablemente que

2. Si la empresa no cotiza a la Seguridad Social, _____ se expone a una sanción. *(Als het bedrijf geen sociale zekerheidsbijdragen afdraagt, stelt het zich onvermijdelijk bloot aan een sanctie.)*
- a. inevitable b. inevitadamente c. inevitablemente de d. inevitabilmente

1. Lamentablemente 2. inevitablemente

Herschrijf de zinnen (QR: AI+)

1. (Inevitablemente) Si no entregas el parte de baja a tiempo, pierdes el subsidio.

(Als je de ziekmelding niet op tijd inlevert, zul je onvermijdelijk de uitkering verliezen.)

2. (Necesariamente) Para trabajar legalmente en España, la empresa debe cotizar a la Seguridad Social.

(Om legaal in Spanje te werken, moet het bedrijf noodzakelijkerwijs bijdragen betalen aan de Sociale Zekerheid.)

3. (Afortunadamente) A pesar de los nervios, aprobé la entrevista final y me ofrecieron el puesto.

(Gelukkig heb ik, ondanks de zenuwen, het laatste sollicitatiegesprek gehaald en boden ze me de baan aan.)

1. Si no entregas el parte de baja a tiempo, inevitablemente perderás el subsidio. **2.** Para trabajar legalmente en España, la empresa debe, necesariamente, cotizar a la Seguridad Social. **3.** Afortunadamente, a pesar de los nervios, aprobé la entrevista final y me ofrecieron el puesto.

Corrigeer de fout

1. Necesaria-mente, la empresa debe cotizar a la Seguridad Social.

 Noodzakelijkerwijs moet het bedrijf bijdragen aan de Sociale Zekerheid.

2. Desgraciada-mente no cobramos la paga extra este mes.

 Helaas krijgen we deze maand de extra uitkering niet.

1. Necesariamente, la empresa debe cotizar a la Seguridad Social. **2.** Desgraciadamente no cobramos la paga extra este mes.

3.Oefeningen

1. Koppel elk woord aan de juiste definitie.

a. Cotizar a la Seguridad Social	1. Órgano que, personalmente, representa a la plantilla y negocia condiciones laborales.
b. Cobrar una paga extra	2. Recibir, afortunadamente, un salario adicional, normalmente en verano o en Navidad.
c. El comité de empresa	3. Aportar dinero al sistema para poder, necesariamente, cobrar prestaciones y pensión.

a-3 b-2 c-1

2. Interne nota van HR: loonstrook, werktijd en verlof (QR: Audio)

Vul de lege plekken in: dietas, nómina, registro horario, Seguridad Social, convenio colectivo, día libre

RR. HH. recuerda que la (1) _____ de mayo se abonará el último día laborable e incluirá salario base, complementos y, cuando proceda, (2) _____ por desplazamientos. La empresa cotiza a la (3) _____ según la base indicada en la nómina; cualquier discrepancia debe comunicarse por escrito en un plazo de 7 días. Personalmente, recomendamos revisar también la retención de IRPF y si la paga extra está prorrateada.

En cuanto a la jornada, el (4) _____ es obligatorio y debe reflejar la realidad. Si se detectan horas extraordinarias, se compensarán con pago o con (5) _____, según lo establecido en el (6) _____. Lamentablemente, firmar registros incorrectos puede perjudicar una reclamación posterior. Para permisos, se mantiene el procedimiento habitual: solicitud en el portal, aprobación del responsable y, en caso de baja por paternidad, entrega del parte y la documentación correspondiente.

HR herinnert eraan dat het salaris van mei op de laatste werkdag wordt uitbetaald en het basissalaris, toeslagen en, wanneer van toepassing, vergoedingen voor dienstreizen zal omvatten. Het bedrijf draagt sociale premies af aan de Sociale Zekerheid op basis van de grondslag die op de loonstrook staat; eventuele afwijkingen moeten schriftelijk worden gemeld binnen een termijn van 7 dagen. Persoonlijk raden wij aan ook de inhouding van de inkomstenbelasting (IRPF) te controleren en na te gaan of de extra uitkering naar rato is verdeeld.

Wat de werktijd betreft: de urenregistratie is verplicht en moet de werkelijkheid weerspiegelen. Als er overuren worden vastgesteld, worden die gecompenseerd met betaling of met een vrije dag, volgens wat is vastgelegd in de collectieve arbeidsovereenkomst. Helaas kan het ondertekenen van onjuiste registraties een latere claim schaden. Voor verlof blijft de gebruikelijke procedure van kracht: aanvraag via het portaal, goedkeuring door de leidinggevende en, in geval van vaderschapsverlof, het inleveren van het attest en de bijbehorende documentatie.

(1) nómina, (2) dietas, (3) Seguridad Social, (4) registro horario, (5) día libre, (6) convenio colectivo

1. ¿Qué elementos de la nómina y qué reglas sobre jornada y permisos menciona la nota, y qué pasos recomienda al trabajador si detecta una discrepancia?

3. Luister naar het audiofragment en kies het juiste antwoord. (QR: Audio)

1. La persona reclama una parte variable del salario y le aclaran cuándo la recibiría.
2. Le dicen que las dietas del viaje se abonarán aunque no entregue justificantes.
3. Aunque está en periodo de prueba, le confirman que puede pedir un anticipo por escrito.

Waar Onwaar

☐	☐
☐	☐
☐	☐

1-V 2-X 3-V

4. Kies de juiste oplossing

1. Si la negociación va bien, para entonces el comité de empresa _____, necesariamente, el pago correcto de las horas extra.

a. habrá reivindicando b. ha reivindicado
d. habría reivindicado

(Als de onderhandeling goed verloopt, zal de ondernemingsraad tegen die tijd noodzakelijkerwijs de correcte betaling van de overuren hebben opgeëist.)

2. Para finales de año, muchos trabajadores _____, lamentablemente, sin haber recibido orientación sobre la jubilación anticipada.

a. habrán retirado b. se retirarán c. se habrán retirado
d. se habrán retiro

(Tegen het einde van het jaar zullen veel werknemers zich helaas hebben teruggetrokken, zonder begeleiding te hebben gekregen over vervroegd pensioen.)

3. Cuando se cierre el trimestre, el representante de la empresa _____, personalmente, una revisión de las dietas en el convenio colectivo.

a. habrán reivindicado b. habrá reivindicado c. habrá reivindicar
d. habrá reivindicaba

(Wanneer het kwartaal wordt afgesloten, zal de vertegenwoordiger van het bedrijf persoonlijk een herziening van de vergoedingen in de collectieve arbeidsovereenkomst hebben opgeëist.)

1. habrá reivindicado 2. se habrán retirado 3. habrá reivindicado

5. Rollenspel - dialogen (QR: Audio)

Revisar nómina y paga extra

Laura
(empleada):

Marta, te escribo porque he cobrado la nómina y este mes el neto ha bajado bastante; además, no veo la comisión que normalmente aparece.

(Marta, ik schrijf je omdat ik mijn loon heb ontvangen en deze maand is het nettobedrag behoorlijk gedaald; bovendien zie ik de commissie niet die er normaal gesproken op staat.)

Marta (RR. HH.): *Déjame comprobarlo: la comisión no aparece porque está pendiente de cierre, y en la nómina sí figuran las dietas, pero han subido las retenciones y la cotización a la Seguridad Social por el cambio de tramo.*

(Laat me het nakijken: de commissie staat er niet op omdat die nog wacht op afsluiting, en op de loonstrook staan de vergoedingen wel, maar de inhoudingen en de socialezekerheidsbijdrage zijn gestegen door de verandering van schijf.)

Laura (empleada): *Vale, y sobre la paga extra, ¿se cobra en junio o la tenemos prorrateada? En mi contrato no me quedó claro.*

(Oké, en over de extra uitkering, wordt die in juni uitbetaald of is die over het jaar uitgesmeerd? In mijn contract was dat niet duidelijk.)

Marta (RR. HH.): *En tu caso está prorrateada; lo especifica la cláusula del convenio colectivo que aplicamos, por eso no verás una paga extra íntegra en junio.*

(In jouw geval is die uitgesmeerd; dat staat in de clause van de collectieve arbeidsovereenkomst die wij toepassen, daarom zie je in juni geen volledige extra uitkering.)

Laura (empleada): *Entendido, gracias. Si este mes voy justa, ¿podría pedir un anticipo y que me lo descuentéis en la próxima nómina?*

(Begrepen, bedankt. Als ik deze maand krap zit, zou ik dan een voorschot kunnen vragen en dat jullie het op de volgende loonstrook verrekenen?)

1. ¿Qué conceptos de la nómina preocupan a Laura y qué explicación le da Marta?

6. Spreken: vertaal en beantwoord (QR: AI+)

Personalmente, considero que en la nómina debe aparecer... / Lamentablemente, a veces toca hacer horas extra, así que... / En caso de necesidad, pediría un anticipo y lo justificaría porque...

1. En tu empresa, ¿qué conceptos suelen figurar en la nómina (por ejemplo, salario base, comisiones, pagas extra) y por qué los consideras relevantes?

2. Si un mes necesitas hacer horas extra o solicitar un día libre, ¿cómo lo hablarías con tu responsable y qué derechos u obligaciones tendrías en cuenta?

7. Schrijven: E-mail (QR: AI+)

Asunto: Consulta sobre nómina y registro de jornada (abril)

Hola, Marta:

Al preparar las nóminas hemos detectado una discrepancia entre el **registro de jornada** firmado y las horas que aparecen en el cuadrante del equipo. En tu **nómina** de abril no constan horas extra y, según el responsable, hubo dos días con salida después de las 19:00. Para evitar errores, ¿puedes confirmarnos si hiciste esas horas y si las compensaste con **un día libre**? Si el registro no se corresponde con la realidad, necesitamos revisarlo antes del cierre de mes.

Gracias,

Laura Gómez

RR. HH.

Schrijf een passende reactie: *Personalmente, creo que convendría... / Necesariamente, habría que revisar... / Lamentablemente, no tengo el detalle aquí, pero puedo enviar...*

Belangrijke werkwoorden

yo
tú
él/ella/usted
nosotros/nosotras
vosotros/vosotras
ellos/ellas/ustedes

Retirarse (*zich terugtrekken*)

Futuro perfecto
me habré retirado
te habrás retirado
se habrá retirado
nos habremos retirado
os habréis retirado
se habrán retirado

Reivindicar (*opvorderen*)

Futuro perfecto
habré reivindicado
habrás reivindicado
habrá reivindicado
habremos reivindicado
habréis reivindicado
habrán reivindicado